

АНАЛІЗ СПОЖИВАННЯ МАКРОЛІДІВ В УКРАЇНІ

Яковлева Л.В., Матяшова Н.О.

Національний фармацевтичний університет, Україна, м. Харків

feknfau@ukr.net

На даний час антибактеріальні препарати (АБП) відносяться до груп лікарських засобів, які використовують найчастіше для фармакотерапії різних хвороб. На АБП витрачається значна частина коштів як при амбулаторному, так і стаціонарному лікуванню і припадає велика частка необґрунтованих лікарських призначень. За даними ВООЗ близько 50% усіх призначень ЛЗ є нерациональними. Щодо АБП цей показник сягає 80 %. Водночас в Україні на інфекційні захворювання щороку хворіють більше 1 млн. людей, що в десятки разів перевищує аналогічний показник у провідних країнах Європи, а за останні 5 років зросла на 16,2 % смертність населення в структурі інфекційних і паразитарних захворювань. Тому на АБП залишається стабільний попит.

Макроліди на даний момент займають одне з провідних місць при лікуванні інфекційних захворювань завдяки ряду переваг. Нерациональна антимікробна терапія сприяє підвищенню частоти розвитку побічних реакцій, росту бактеріальної резистентності, збільшенню частоти та тривалості госпіталізацій. Все це збільшує витрати на лікування та вимагає необхідності контролювати призначення АБП.

Мета дослідження - провести аналіз амбулаторного споживання антибіотиків групи макролідів та лінкозамідів протягом 2010-2013 років в Україні за допомогою АТС/DDD-методології.

За результатами аналізу було встановлено, що лідером за об'ємом споживання в DDDs/1000 жителів/ день протягом 2010-2013 років є азитроміцин. З кожним роком споживання цього препарату збільшується. У порівнянні з 2010 роком показник DDDs/1000 жителів/ день у 2013 році збільшився на 72,23%, з 2011 роком - на 41,71%, з 2012 - на 21,4%. Зростання об'ємів споживання пов'язане з високою ефективністю препарату, що

максимально накопичується у тканинах та органах, має мінімум побічних ефектів, забезпечує високий комплаєнс та застосовується в педіатричній практиці для лікування новонароджених (маса тіла дитини повинна бути більше 5 кг).

На другому місці за обсягами споживання в DDDs/1000 жителів/день знаходяться препарати на основі кларитроміцину. Кларитроміцин виявляє *in vitro* і *in vivo* активність проти багатьох грампозитивних і грамнегативних бактерій, найбільш активно в порівнянні з іншими макролідами впливає на *Helicobacter pylori*. Препарат активніший за інші АБП і безпосередньо впливає на внутрішньоклітинні форми збудника, тому широко використовується в гастроентерології. Ці фармакологічні властивості кларитроміцину і забезпечують високі показники його споживання.

Для препаратів на основі еритроміцину споживання з часом знижується, і до 2013 року це призводить до зниження на 20 % у порівнянні з 2010 роком. Така ж тенденція спостерігається і в споживанні спіраміцину і мідекаміцину. Ці препарати відносяться до природних макролідних антибіотиків.

Динаміка показника DDDs/1000 жителів/ день з кожним роком збільшується у таких препаратів, як джозаміцин, кларитроміцин, азитроміцин. Ці АБП займають провідне місце в терапії інфекційних захворювань. Об'єм споживання з кожним роком зменшується у препаратів: еритроміцин, спіраміцин, рокситроміцин. Це може бути пов'язане зі збільшенням резистентності до цих препаратів та невиправданим застосуванням у клінічній практиці.

Проведений аналіз амбулаторного споживання антибактеріальних препаратів групи макролідів показав, що за період дослідження збільшується споживання нових препаратів, таких як, азитроміцин, джозаміцин та знижується споживання ранніх препаратів групи макролідів – еритроміцину і спіраміцину. Надалі планується провести порівняльний аналіз споживання препаратів групи макролідів у грошовому вираженні та порівняти об'єми споживання з поширеністю інфекційних хвороб органів дихання.